

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **B. M.**, zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 11. 2019, č. j. KRPP-145709-15/ČJ-2019-030022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 12. 2019, č. j. 17 A 216/2019 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná zahájila dne 24. 10. 2019 řízení o správním vyhoštění žalobce, neboť se předchozího dne hlídce Policie ČR prokázal falešným dokladem, pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného povolení k pobytu a nadto již v minulosti

mařil výkon soudního rozhodnutí, kterým mu byl uložen trest vyhoštění. Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2019, č. j. KRPP-145709-3/ČJ-2019-030022, žalovaná žalobce zajistila podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání do Spolkové republiky Německo, kde v roce 2015 požádal o udělení mezinárodní ochrany.

[2] Ministerstvo vnitra jako správní orgán příslušný k vedení řízení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“), sdělilo žalované dne 5. 11. 2019, že řízení podle dublinkého nařízení nezahájí, neboť odpovědnost Německa převzít žalobce již zanikla (Německo v minulosti ve stanovených lhůtách žalobce nepřevzalo). Žalovaná proto následně žalobce napadeným rozhodnutím zajistila za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dobu zajištění stanovila na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. ode dne 23. 10. 2019.

[3] Žalobce proti napadenému rozhodnutí žalované brojil u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který žalobu napadeným rozsudkem zamítl. K žalobcově námitce o rozporu stanovené délky zajištění s čl. 28 odst. 3 a čl. 24 dublinkého nařízení krajský soud uvedl, že Ministerstvo vnitra nikdy nepodalo žádost o přijetí zpět na území Německa. Jeho odpovědnost převzít žalobce zpět na své území zanikla již v roce 2017 a příslušným státem se dle čl. 29 dublinkého nařízení stala ČR. Žalovaná správně přistoupila k řízení o vyhoštění. Nadto čl. 28 nařízení nestanoví konkrétní lhůtu zajištění cizince, ale lhůty pro jednotlivé úkony v rámci dublinkého řízení. Součet všech lhůt pro jednotlivé úkony, které předcházejí samotnému přemístění cizince do příslušného státu, je jakýmsi ohraničením samotného zajištění a takto sečtená nejdelší doba zajištění rozhodně není žalobcem namítaný jeden měsíc. Krajský soud uzavřel, že nedošlo k nezákonnému „přezajištění“ žalobce podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Nezákonná není ani doba zajištění stanovená v délce 90 dnů, neboť zákon stanoví maximální dobu zajištění za účelem správního vyhoštění 180 dnů od okamžiku omezení svobody.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti zopakoval námitku uplatněnou již v žalobě, že žalovaná nesprávně zajistila stěžovatele podle § 124 zákona o pobytu cizinců na 90 dní, ačkoliv byl již předtím zajištěn podle § 129 téhož zákona za účelem předání podle dublinkého nařízení. Pokud je cizinec nejprve zajištěn podle § 129 zákona o pobytu cizinců, nelze maximální délku lhůty trvání zajištění dle dublinkého nařízení obcházet, a to ani jakýmkoliv „přezajištěním“ podle § 124 zákona o pobytu cizinců, k němuž dojde až v průběhu zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nesouhlasí s vypořádáním této žalobní námítky krajským soudem. Nejvyšší správní soud ostatně již v rozsudku ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 Azs 244/2017 - 64, vyřešil otázku, zda může zajištění za účelem předání podle dublinkého nařízení přesahovat dobu jednoho měsíce.

[5] Stěžovatel nesouhlasí ani s vypořádáním námitky rozporu napadeného rozhodnutí s čl. 24 odst. 4 dublinského nařízení. Zopakoval, že možnosti nakládání s osobami, jejichž žádosti o mezinárodní ochranu byly v jiných členských státech zamítnuty, nemohou být nezákonně kombinovány. Žalovaná má na výběr aplikaci § 129 zákona o pobytu cizinců či § 124 téhož zákona. Nemůže ovšem postupovat tak, že nejprve cizince zajistí za účelem předání do členského státu příslušného podle dublinského nařízení, avšak následně se rozhodne provést řízení o vyhoštění (navrácení dle směrnice 2008/115/ES), aniž by přitom došlo k jakékoliv změně v situaci cizince. Žalovaná si příslušné informace o možnosti předání do Německa měla od Ministerstva vnitra vyžádat ještě před vydáním rozhodnutí podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Byť nebyla podána žádost o předání stěžovatele, je třeba postup žalované kombinující dva typy zajištění považovat za jednoznačně nezákonný.

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že zajištění stěžovatele bylo ukončeno dne 15. 11. 2019, neboť stěžovatel v zařízení pro zajištění cizinců požádal o mezinárodní ochranu. Dále sdělila, že se ke kasační stížnosti již nadále nebude vyjadřovat. Odkazuje na své vyjádření k žalobě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je *policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[10] Dle čl. 18 odst. 1 písm. d) dublinského nařízení je členský stát *příslušný podle tohoto nařízení povinen přijmout zpět za podmínek stanovených v člancích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu.*

[11] Čl. 24 odst. 4 věta první dublinského nařízení stanoví, že *pokud osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, jejíž žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta konečným rozhodnutím v jednom členském státě, se nachází bez povolení k pobytu na území*

jiného členského státu, může posledně jmenovaný členský stát buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES.

[12] Dle čl. 29 odst. 2 dublinského nařízení platí, že *pokud k přemístění nedojde během šestiměsíční lhůty, příslušnému členskému zanikne jeho povinnost převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět a příslušným státem se stává dožadující členský stát. Tato lhůta může být prodloužena nejvýše na jeden rok, pokud přemístění nemohlo být uskutečněno z důvodu uvěznění dotyčné osoby, nebo až na 18 měsíců, pokud je dotyčná osoba na útěku.*

[13] Podle čl. 28 odst. 3 dublinského nařízení musí být *zajištění co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvou týdnů lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna.*

[14] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že předmětem přezkumu v projednávané věci je zákonnost zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění. Účelem zajištění bylo správní vyhoštění (tedy stěžovatele navrátit podle směrnice 2008/115/ES). Kasační soud nemá pochybnost o tom, že v daném případě byly správní orgány oprávněny stěžovatele zajistit, neboť dublinské nařízení ve vztahu k cizincům, jejichž žádost o mezinárodní ochranu je ve státě příslušném k projednání žádosti konečně zamítnuta, umožňuje státu zvolit jeden z postupů podle čl. 24 odst. 4 dublinského nařízení (buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES). Jak uvedl již krajský soud, Česká republika nepožádala příslušný stát (Německo) o přijetí stěžovatele zpět. Ministerstvo vnitra jako orgán příslušný k zahájení dublinského řízení odpovědělo na žádost žalované, že řízení nezahájí, neboť Německo již v roce 2017 stěžovatele ve stanovené lhůtě nepřevzalo. S ohledem na to nebylo řízení o předání vůbec zahájeno a je zřejmé, že orgány České republiky zvolily druhou variantu podle čl. 24 odst. 4 dublinského nařízení. Kasační soud tak nepovažoval za nutné zabývat se otázkou, jejíhož zodpovězení se stěžovatel dožaduje, zda zvolení jedné z možností postupu podle čl. 24 odst. 4 dublinského nařízení (předání do jiné členské země) automaticky vylučuje oprávnění správního orgánu postupovat dle druhé alternativy (navrácení), pokud realizace první možnosti selže.

[15] Pokud stěžovatel tvrdí, že si žalovaná příslušné informace o možnosti předání do Německa měla od Ministerstva vnitra vyžádat ještě před vydáním rozhodnutí podle § 129 zákona o pobytu cizinců, napadá tím zákonnost (absenci účelu) zajištění za účelem předání. To však není předmětem nynějšího přezkumu. Ostatně Nejvyšší správní soud již kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu, který shledal rozhodnutí žalované o zajištění stěžovatele za účelem předání jako zákonné, zamítl rozsudkem ze dne 30. 7. 2020, č. j. 9 Azs 146/2020 - 32.

[16] Namítá-li pak stěžovatel nesoulad délky zajištění stanovené na dobu 90 dnů s čl. 28 odst. 3 dublinského nařízení, kasační soud k tomu podotýká, že toto ustanovení upravuje maximální délku zajištění za účelem předání podle tohoto nařízení. Nevyplyvá z něj nic o maximální délce zajištění za účelem správního vyhoštění, v žádném případě tedy nestanoví maximální délku zajištění v režimu směrnice 2008/115/ES.

[17] Rovněž odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2019, č. j. 8 Azs 244/2017 - 64, nedopadá na stěžovatelovu situaci. V daném případě se kasační soud zabýval souladem délky trvání zajištění *za účelem předání* s čl. 28 odst. 3 dublinského nařízení, přičemž konstatoval, že nelze paušálně říci, že by ustanovení stanovilo maximální dobu trvání zajištění určenou jako součet tří lhůt pro jednotlivé fáze realizace předání (jednoho měsíce, dvou týdnů a šesti týdnů), ale přichází v úvahu řada variant, při nichž se celková maximální doba zajištění může značně lišit.

[18] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že krajský soud postupoval správně, pokud konstatoval, že napadené rozhodnutí není v rozporu s čl. 28 odst. 3 ani s čl. 24 odst. 4 dublinského nařízení. K tomuto závěru dospěl s ohledem na skutečnost, že Česká republika nepožádala Německo o převzetí stěžovatele zpět, a také protože stěžovatelem vznesené kasační (a ostatně i totožné žalobní) námitky směřují spíše proti zákonnosti rozhodnutí o zajištění za účelem předání, což však není předmětem přezkumu v projednávané věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud kasační stížnosti nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává, neboť jí žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[21] Krajský soud ustanovil stěžovateli usnesením ze dne 20. 11. 2019, č. j. 17 A 216/2019 - 20, zástupcem pro řízení JUDr. Ing. Jakuba Backu, advokáta se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6. Podle § 35 odst. 10 věty čtvrté s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační

stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[22] JUDr. Ing. Jakub Backa požadoval odměnu za dva úkony právní služby, a to za písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a za konzultaci přesahující jednu hodinu ze dne 24. 2. 2020 [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu], společně s paušální náhradou hotových výdajů a daní z přidané hodnoty.

[23] Nejvyšší správní soud odměnu za požadované úkony právní služby nepřiznal, neboť dospěl k závěru, že nemohly mít pro stěžovatele žádný přínos. Důvod, pro který zákon umožňuje ustanovit účastníkovi zástupce, jehož odměnu hradí stát, je zajištění ochrany práv a právem chráněných zájmů i těch účastníků, kteří by sami nebyli schopni hradit si zastoupení právním profesionálem. Stát tedy ustanovenému zástupci hradí odměnu pouze za ty úkony právní služby, které skutečně mohly ochraně těchto práv sloužit. Odporovalo by smyslu a účelu právní úpravy, pokud by ustanovený zástupce mohl úspěšně nárokovat odměnu za libovolný počet úkonů, aniž by byl zřejmý jejich přínos pro zastupovaného účastníka řízení (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 56/2010 - 59, nebo ze dne 12. 7. 2012, č. j. 1 As 98/2012 - 21).

[24] Ustanovený zástupce sepsal v projednávané věci kasační stížnost, jejíž odůvodnění odpovídá námitkám obsaženým již v žalobě. Protože argumentace obsažená v kasační stížnosti v zásadě pouze kopíruje část rozsudku krajského soudu, s níž stěžovatel nesouhlasí, a v další části obsahuje argumentaci srovnatelnou s argumentací uplatněnou v žalobě, Nejvyšší správní soud uzavírá, že taková argumentace nemohla projednávané věci nic přinést a za takový úkon zástupci odměna nenáleží, což se týká i dalšího požadovaného úkonu porady v trvání 70 minut. Soud podotýká, že obdobně postupoval ve věci stejného stěžovatele zastoupeného týměž právním zástupcem např. v rozsudku ze dne 21. 5. 2020, č. j. 9 Azs 57/2020 - 39.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu